

NAŠA

SKUPNOST

IZDAJA ZA SLOVENIJO

LETO III STEV. 24

BEOGRAD

22. decembra 1957

Izhaja dvakrat mesečno,
vsako drugo nedeljo

Cena 10 dinarjev
Letna naročnina 250 din

GLASILO PREDSEDSTVA ZVEZNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

AKTUALNA TEMA

TRGOVINA

Zvezna ljudska skupščina je te dni znova razpravljala o vprašanju osebne potrošnje in trgovine. Ob tej priložnosti je bila poudarjena nujnost, da trgovino, posebno pa trgovino s kmetijskimi pridelki, izboljšamo in jo dvignemo na višjo tehnično raven, ker brez tega ni mogoče uspešno uresničevati smotrov naše gospodarske politike. Hkrati je bila poudarjena pomembna vloga vseh odgovornih činiteljev, ki vplivajo na razvoj trgovine, kot so to predvsem sami trgovinski kolektivi, toda tudi komune, trgovinske zbornice in združne organizacije.

Zadnja leta so se povečale možnosti za investiranje zaradi pospeševanja trgovine. Teh možnosti pa niso popolnoma izkoristili niti sami trgovinski kolektivi, niti zbornice, niti združne organizacije, niti večina komun v celoti. Ljudskim odborom pripada pri tem odgovornost posebne vrste, nimajo samo vloge posrednega ali neposrednega »investitorja«, temveč so predvsem nobudniki in nosilci skrbi za preskrbo državljanov.

Nedvomno je, da je trgovina tudi »zvezno« vprašanje, ko je govora o najbolj splošni gospodarski politiki in o temeljnih načelih organizacije in poslovanja. Hkrati pa je tudi najbolj izrazit »občinski« problem, ne samo kot bistven problem vsakdanjega življenja državljanov, temveč tudi zato, ker to najbolj neposredno izhaja iz vsega našega gospodarskega sistema in družbene ureditve. Nič manj ni to problem tudi trgovinskih zbornic, ki jim je pospeševanje trgovine glavni namen. Pomembno vlogo imajo pri tem tudi poslovne zveze. Družba prav tako s popolno pravico pričakuje od organov samoupravljanja v trgovinskih organizacijah, da bodo pospeševali poslovanje in dobro upravljali družbena sredstva.

Če bo vsak izmed teh činiteljev posvetil problemom trgovine potrebno pozornost, če jih bo razumel kot svoje probleme in naloge in se bo lotil njihovega reševanja, ne da bi čakal, da jih bo rešil kdo drugi, tedaj bomo imeli trgovino, ki bo lahko kos tudi čedalje večjim nalogam, pred katerimi se bo znašla ob našem nadaljnjem gospodarskem in družbenem razvoju.

Družbeni plan za leto 1958

Napisal: Vladimir CERIČ

Preden preidemo na razlago osnove zveznega družbenega plana za l. 1958, se moramo ozreti na razvoj gospodarstva v letošnjem letu, in to ne samo zato, ker temeljijo postavke družbenega plana na gospodarskem razvoju v l. 1957, temveč tudi zato, ker se leto 1957 razlikuje od prejšnjih po gibanjih in razvoju gospodarstva. To se predvsem nanaša na izjemno visoko stopnjo porasta nacionalnega dohodka in na pomembno povečanje vseh oblik potrošnje. Nacionalni dohodek je v l. 1957 narasel za 21 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. V gibanju nacionalnega dohodka in skupne proizvodnje je posebno pomembno, da je njun porast rezultat večje proizvodnje vseh gospodarskih področij, pri čemer pripada prevladujoče mesto industriji in kmetijstvu. Porast industrijske proizvodnje, ki znaša v primerjavi z 1956. letom 16 odstotkov, pomeni nadaljevanje enakih teženj, kakor so prihajale do izraza zadnja leta, le da je stopnja porasta višja kakor prejšnja leta in da je prišlo do sprememb v strukturi proizvodnje s porastom proizvodnje potrošnih dobrin v skladu s politiko, ki je določala povečanje potrošnje in življenjskega standarda.

Povečanje proizvodnje, zaposlenosti in potrošnje v letošnjem letu

Na visoko stopnjo porasta nacionalnega dohodka je letos pomembno vplivalo kmetijstvo, kar se v prejšnjih letih ni dogajalo. V primerjavi z lanskim letom je njegov pridelek za 55 odstotkov višji. Tak porast je rezultat storjenih ukrepov in investicij v prejšnjih letih in letošnjem letu, večje aktivnosti združenih in drugih kmetijskih organizacij, prav tako pa tudi ugodnih vremenskih razmer. Pri ocenjevanju porasta kmetijske proizvodnje moramo upoštevati, da je ta porast sledil po slabši lanski letini, da se je kmetijstvo letos razvijalo v zelo ugodnih vremenskih razmerah ter da zato obsega letošnjega pridelka ne moremo šteti za trajno doseženo raven. Njegov razvoj terja, da nadaljujemo investiranje in ukrepanje, in to v povečanem obsegu.

Ugoden razvoj industrije in kmetijstva je vplival na razvoj drugih gospodarskih področij in dejavnosti in sta tudi gradbeništvo in promet dosegla v primerjavi z lanskim letom 16 odstotni porast.

Z razvojem proizvodnje se je povečala tudi skupna zaposlenost v gospodarstvu, posredno pa tudi v neproizvodnih dejavnostih. Število zaposlenih oseb je letos za približno 160.000 višje, s čimer ni samo absorbiran letni prirast aktivnega prebivalstva, temveč se je v določeni meri zmanjšala tudi razpoložljiva rezerva delovne sile v kmetijstvu. Pomembno stran pomeni delovna storilnost na vseh gospodarskih področjih, posebno pa v industriji, v kateri se je povečala za približno 9 odstotkov.

Večja proizvodnja je omogočila tudi znatno povečanje obsega izvoza, s tem pa tudi deviznih dohodkov, ki so se povečali v l. 1957 za 31 milijard ali za približno 24 odstotkov. Hkrati pa je pod vplivom povečane notranje potrošnje prišlo skupaj s

porastom investicij do znatnega, celo hitrejšega porasta uvoza, ki je v primerjavi z lanskim letom večji za 40 odstotkov. Posledica takega gibanja izvoza in uvoza je bila, da se je kljub občutnemu porastu proizvodnje povečal primanjkljaj v tekočem zunanjetrgovinskem poslovanju za približno 5 milijard din v primerjavi z letom 1956. Višina realiziranega primanjkljaja pomeni neugodno stran v gospodarskem razvoju, moramo pa opozoriti na to, da je visok uvoz delno služil za povečanje zalog v gospodarstvu, prav tako pa tudi na to, da bo vplivala letošnja proizvodnja, posebno kar se tiče kmetijstva, znatneje na zmanjšanje primanjkljaja v prihodnjem letu.

Potrošnja prebivalstva se je v primerjavi z lanskim letom povečala za 13,5 odstotka ali na prebivalca za 11,5 odstotka. Tak razvoj potrošnje prebivalstva je presegel pričakovanja letošnjega družbenega plana, omogočil pa ga je znatno večji porast nacionalnega dohodka, kakor je z njim računali družbeni plan.

Narasla proizvodnja in povečani uvoz sta omogočila povečanje skupnega obsega investicij, ki je bil letos v primerjavi z lanskim letom večji za približno 50 milijard. V okviru doseženega obsega investicij se je spremenila tudi njihova struktura, najprej tako, da so se povečale negospodarske investicije mnogo bolj kakor gospodarske ter znaša njihov delež v skupnih investicijah 23,7 odstotka, medtem ko je l. 1956 znašal 18,3 odstotka. Največji porast je bil realiziran v stanovanjsko komunalni graditvi in znaša približno 20 milijard din. Po nepopolnih podatkih so v mestih zgradili 50 odstotkov več stanovanj kakor lani, razen tega pa so se povečale tudi investicije na področju prosvete in kulture.

(Nadaljevanje na 2. strani)